

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndob/10/2021
Identifikačné číslo spisu: 4121205821
Dátum vydania rozhodnutia: 19.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4121205821.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX M. XXX, W. republika, zastúpenej Advokátskou kanceláriou ULC Čarnogurský s.r.o., so sídlom Tvarožkova 5, 814 99 Bratislava, IČO: 35 975 016, proti žalovanému ACS Plyn s.r.o., so sídlom Družstevná 1090/86, 956 17 Solčany, IČO: 35 972 360, o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a neodkladných opatrení, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 8CbZm/26/2021, o nesúhlase Okresného súdu Bratislava V s postúpením sporu, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a neodkladných opatrení je Okresný súd Nitra.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra podľa ust. § 43 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) postúpil spor Okresnému súdu Bratislava V ako súdu kauzálnu a zároveň miestne príslušnému s poukazom na návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a neodkladného opatrenia, pričom žalobkyňa sa domáha poskytnutia ochrany nároku zo zmenky, ktorej vystaviteľom je právnická osoba so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave, čím je daná kauzálna a miestna príslušnosť Okresného súdu Bratislava V.

2. Okresný súd Bratislava V s postúpením sporu nesúhlasil a súdny spis podľa ustanovenia § 43 ods. 2 C. s. p. predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o kauzálnu príslušnosti. Podľa názoru Okresného súdu Bratislava V, na prejednanie predmetného sporu je v zmysle ustanovenia § 22 C. s. p. kauzálnu príslušný Okresný súd Nitra. Okresný súd Bratislava V poukázal na skutočnosť, že v konaní nebola podaná námietka miestnej nepríslušnosti zo strany žalovaného a nestotožnil sa ani s odôvodnením kauzálnu miestnej príslušnosti podľa sídla vystaviteľa zmenky, ktorý nie je ani stranou sporu. Záverom uviedol, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a neodkladného opatrenia bol podaný na kauzálnu a miestne príslušnom súde (sídlo žalovaného je v obvode Krajského súdu v Nitre), z toho dôvodu bola vec nesprávne postúpená na Okresný súd Bratislava V.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „nadriadený súd“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Nitra a Okresnému súdu Bratislava V, podľa ustanovenia § 43 ods. 2 C. s. p. prejednal spor o príslušnosť a dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením mu sporu je dôvodný.

4. Podľa ustanovenia § 12 C. s. p., na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa ustanovenia § 13 C. s. p., na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa ustanovenia § 15 C. s. p, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa § 22 písm. d/ C. s. p., upravujúceho kauzálnu príslušnosť súdu, na konanie v sporoch týkajúcich sa zmienek, šekov alebo iných cenných papierov, vrátane sporov týkajúcich sa zmenkových protestov, je príslušný Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre.

8. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 C. s. p., konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania (§ 36 ods. 2 C. s. p.).

9. Podľa ustanovenia § 37 C. s. p., ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

10. Podľa ustanovenia § 40 C. s. p., súd bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

11. Podľa ustanovenia § 41 C. s. p., súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

12. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 C. s. p., ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia.

13. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 C. s. p., ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

14. V predloženej veci z obsahu podania označeného ako návrh na nariadenie zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia (ďalej aj ako „návrh“) vyplýva, že žalobca súdu navrhuje nariadiť:

zabezpečovacie opatrenie, ktorým súd zriadi v prospech žalobcu záložné právo na akcie žalovaného v spoločnosti Nitrianska teplárenská spoločnosť, a.s. (v skratke NTS, a.s.) so sídlom Janka Kráľa 122, 949 01 Nitra, SR, IČO: 36 550 604, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, Vložka číslo: 10192/N, a to 49 ks akcií v menovitej hodnote 82.984,79 Eur jednej akcie, podoba akcií: listinné, forma: akcie na meno, na zabezpečenie pohľadávky žalobkyne vo výške 5.325.000 CZK s príslušenstvom, titulom doposiaľ neuhradenej zmenkovej sumy z vlastnej zmenky č. 19292 vystavenej Arca Investments, a.s., IČO: 35 975 041 „bez protestu“ dňa 21.02.2020, a to až do momentu právoplatného zrušenia tohto zabezpečovacieho opatrenia, a neodkladné opatrenia, ktorým súd uloží

- žalovanému, ako akcionárovi spoločnosti Nitrianska teplárenská spoločnosť, a.s. (v skratke NTS, a.s.) so sídlom Janka Kráľa 122, 949 01 Nitra, SR, IČO: 36 550 604, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, Vložka číslo: 10192/N, povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov

smerujúcich k nakladaniu s akciami žalovaného, a to 49 ks akcií v menovitej hodnote 82.984,79 Eur jednej akcie, podoba akcií: listinné, forma: akcie na meno, v spoločnosti Nitrianska teplárenská spoločnosť, a.s. (v skratke NTS, a.s.) so sídlom Janka Kráľa 122, 949 01 Nitra, SR, IČO: 36 550 604, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, Vložka číslo: 10192/N, a to až do momentu právoplatného zrušenia tohto neodkladného opatrenia.

- žalovanému, ako akcionárovi spoločnosti Nitrianska teplárenská spoločnosť, a.s. (v skratke NTS, a.s.) so sídlom Janka Kráľa 122, 949 01 Nitra, SR, IČO: 36 550 604, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, Vložka číslo: 10192/N, povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov, ktorými by previedol vlastnícke právo k akciám žalovaného, a to 49 ks akcií v menovitej hodnote 82.984,79 Eur jednej akcie, podoba akcií: listinné, forma: akcie na meno, v spoločnosti Nitrianska teplárenská spoločnosť, a.s. (v skratke NTS, a.s.) so sídlom Janka Kráľa 122, 949 01 Nitra, SR, IČO: 36 550 604, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, Vložka číslo: 10192/N, a to až do momentu právoplatného zrušenia tohto neodkladného opatrenia.

15. Na strane 30 návrhu žalobkyňa uviedla, že je potrebné nariadiť zabezpečovacie opatrenie a neodkladné opatrenia na neurčitý čas a nepodmieňovať ich podaním žaloby vo veci s odôvodnením, že vymáhanie predmetnej nespornej pohľadávky na súde, by len navýšilo stratu žalobkyne, ktorá celoživotné úspory investovala do Arca Investments, ktorá ich zjavne použila pre účely celej skupiny Arca Capital. V tejto súvislosti poukázala na aktuálnu právnu úpravu, podľa ktorej sa neodkladné a zabezpečovacie opatrenia nemusia nevyhnutne spájať s konaním vo veci samej. S týmto korešponduje aj žalobkyňou navrhovaný výrok o nariadení zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia, a to až do momentu právoplatného zrušenia tohto opatrenia.

16. Po preskúmaní veci Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že v posudzovanom prípade síce ide o nárok vyplývajúci zo zmienek, avšak návrhom sa žalobkyňa domáha nariadenia zabezpečovacieho opatrenia a neodkladných opatrení s výrokmi, ktoré nenadväzujú na konanie vo veci samej (zmenkový spor). Nariadenie navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej, tak ako to ustálil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze zo dňa 26.11.2019, sp. zn. I ÚS 191/2019. Najvyšší súd uvádza, že právna úprava Civilného sporového poriadku upustila od takej koncepcie kedy poskytovanie predbežnej ochrany nasleduje konanie vo veci samej.

17. Najvyšší súd konštatuje, že neodkladné a zabezpečovanie opatrenia sa nemusia nevyhnutne spájať s konaním vo veci samej, preto pre určenie príslušnosti nie je daná spojitosť so sídlom spoločnosti Arca Investments, a.s., ako vystaviteľa zmeny, ktorá navyše nie je ani stranou sporu. Zároveň poznamenáva, že žalovaný námietku miestnej príslušnosti neuplatnil (§ 41 C. s. p.).

18. Pri existencii kauzálnej príslušnosti je miestne príslušným súd, ktorý je zároveň kauzálne príslušným v danej veci. Keďže Civilný sporový poriadok nemá žiadne špeciálne ustanovenia, podľa ktorých by sa určil kauzálne príslušný súd v prípade, ak nie je zároveň aj miestne príslušným súdom, určujúcim bude, do ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu (obvodu krajského súdu) spadá inak všeobecne určený miestne príslušný súd. Kauzálna príslušnosť tak v tomto prípade nahradí miestnu príslušnosť. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení Civilného sporového poriadku upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne aj kauzálne príslušným, prípadne do ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu takto určený miestne príslušný súd spadá (pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 9Ndc/12/2020 z 23. septembra 2020).

19. V posudzovanej veci návrh smeruje proti označenému žalovanému (osoby odchyľnej od vystaviteľa zmenky) so sídlom v Solčanoch, v obvode Krajského súdu v Nitre, pre ktorý je v zmenkových sporoch kauzálne príslušným súdom Okresný súd Nitra. Pokiaľ na tento súd podal žalobca svoj návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a neodkladného opatrenia, tak sa ním mal tento súd vecne zaoberať, keďže v posudzovanom prípade zodpovedá kritériám súdu vecne, kauzálne a tým i miestne príslušnému na prejednanie a rozhodnutie o podanom návrhu.

20. Zároveň je potrebné poukázať na skutočnosť, že miestna príslušnosť v zmysle § 15 C. s. p. je daná

v prípade právnickej osoby ako žalovaného jeho sídlom, pričom toto určenie nemôže byť následne menené s poukazom na § 36 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého sa príslušnosť určuje podľa okolností v čase začatia konania a takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

21. Najvyšší súd uzatvára, že sídlo žalovaného je Družstevná 1090/86, 956 17 Solčany, preto je podľa § 15 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 22 písm. d/ C. s. p. na konanie miestne a kauzálne príslušný Okresný súd Nitra, ako súd kauzálne príslušný pre obvod Krajského súdu v Nitre, do ktorého kraja sídlo žalovaného spadá.

22. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením veci Okresným súdom Nitra je dôvodný, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

23. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.